Anul V — Orăștie, 20 Febr. (4 Martie) 1899 — Nr. 8

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:
Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscripte nu să înapoiază. — Scrisori nefrancate nu se primesc.
Abonamentele să plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:
Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA
Institutului tipografic „Minerva“ în Orăștie.

INSERȚIUNILE:
Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară 5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 or.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sûnt a se trimite la adresa: „Minerva“ institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

MECENAS

Sub titlul acesta publică »E.« din Cluj un articlu, în care discreditează știrea purtată de presă prin lumea întreagă, că dl Sava Șomănescu ar fi marele Mecenas al tinerului Bolcaș. »E.« are cunoștința dela corespondentul din București, că nu Șomănescu e dăruitorul celor 300 franci lunar pentru Bolcaș, ci Nicu Filipescu, conducătorul partidului conservator, care are de cuget să exploateze casul mai târziu spre scopuri politice.

Nu merită amintire articlul »E«-lui ca atare, pentru-că nu conține nici un adevĕr, însĕ-'i fac reflexiunea, ca să știe, că noi cu aceeași atențiune le urmărim și starea subiectivă, ca și acțiunile lor patriotice.

Fiecare tufă e gendarm pentru cel cu conștiința neliniștită; fiecare faptă românească e atentat politic în ochii Ungurilor, a căror conștiență neagră vede începutul rĕsbunărilor și în marinimositatea fraților nostri de dincolo. Vinovatul vede cu ochii sufletești în tot omul un detectiv, dar' nu vede judecata dreaptă, care la tot pasul îl urmărește; așa vĕd și Maghiarii în fapta dlui Șomănescu o apucătură politică și nu vĕd că e de prisos această apucătură, pentru-ca să fie rĕsbunate prigonirile universitarilor oradani. Nu vreau să știe, că nelegiuiri mârșave și barbarii comise în vieața politică află rĕsunet la toate națiunile cu simț de drept și să rĕsbună de sine.

Nu știu ei, că cu lovitura lui Bolcaș nu l'a lovit numai pe el singur, ci a lovit earăși în inima întregului popor român? Nu, pentru-că au orbul găinii, ear' politicianul cu vederi largi, care să cunoască în nexul causal toate consecințele grave le lipsește.

Nu vĕd ei în orbia lor, că ei înșiși ne câștigă nouĕ simpatia strĕinilor prin antipatia lor?

Pentru-ce nu au aflat cuvênt în contra foilor strĕine, cari uitându-se de departe și nepreocupate la mĕsurile justiției maghiare, a zis, că sentința ministrului de culte în contra lui Bolcaș »poartă sigilul corupțiunilor și illegalităților din Ungaría?«

Pentru-ce nu i-au îndrumat pe strĕini la §-ul cutare și cutare, pe basa căruia *Bolcaș a fost eliminat pentru fapte românești comise în Turino?* Cum de nu s'au provocat la lege, pentru-că o sentință cu putere de drept nu să poate aduce decât în sensul legii?

N'au făcut-o, pentru-că nu există în Ungaria lege, care să pedepsească pe cineva pentru-că să poartă românește, sau sĕrbește, sau nemțește în strĕinătate; fără există șovinismul, cuintesența bazaconiilor, din care isvorĕsc sentințele pentru nemaghiari; există un curent infiltrat de ură și mânie, care-'i face să mĕsure cu două mĕsuri, și care i-a dat dreptul sau nedreptul ministrului Wlassics să elimineze mai bine pe nevinovatul Bolcaș, decât să dicteze pedeapsă binemeritată colegilor lui maghiari, cari l'au pălmuit și maltratat.

La usul acesta ne provocăm noi, pentru-ca să știe strĕinii, că pe ce basă s'a adus sentința amintită.

Bună basă de drept, pentru-că în politica maghiară scopul sfințește mijloacele, ear' la politica lor să potrivesc per eminentiam cuvintele lui Machiavelli: »in der Politik ist keine Moral«, »în politică nu e morală«. E imoralitatea cea mai mare, când cineva comite fapte ilegale cu scop de a'și eternisa numele în istoria luptătorilor pentru idea de stat maghiar, basat pe convingerea, că consecințele nu va avea să le poarte el, ci urmașii sei, și nu abstă dela aceste nici chiar când oameni cu experiențe mai vaste, cu vederi mai largi îl asigură, că urmașii lui vor îmbrânci sub greutatea consecințelor acestor fapte.

Aceasta e opiniunea publică despre politica maghiară, și aceasta nu o pot schimba, cum voesc să sucească adevĕrul despre fapta marinimoasă a dlui Șomănescu.

In fine să o știe și aceea dumnealor, că atât pentru Bolcaș, cât și pentru noi, frații lui, rĕmâne indiferent, care e numele părintelui Mecenas, însĕ adevĕr necontestabil este, că cel expulsat din Ungaria vitregă și-a aflat mângăiere la România, mama dulce, și rana, care au voit să o tae în reputația tinerimii române, s'a făcut rană în reputația Ungariei.

Toate acțiunile își au reacțiunile.

Excelența Sa noul Metropolit Ioan Mețianu a fost primit Luni în sĕptĕmâna aceasta în audiență de cătră M. S. Monarchul, depunênd totodată și jurământul de fidelitate. La depunerea jurământului a fost de față și ministrul Wlassics.

*

Bánffy decorat. Textul prea înaltului act, prin care M. S. Monarchul a primit demisia baronului Bánffy, este următorul:

»Iubite baron Bánffy! Când după cererea D-Tale te absolv dela demnitatea de primministru și primesc demisia cabinetului maghiar, pentru serviciile D-Tale zeloase și eminente prestate cu o rară abnegație și în împrejurări atât de grele cu intențiuni patriotice curate, îți exprim gratitudinea Mea și drept semn al neschimbatei Mele grații îți confer gratuit marea cruce a ordinului Meu Sf. Stefan«.

Dat în Viena, 26 Febr. 1899.

FRANCISC IOSIF I.

*

Părintele Lucaciu la Roma. Știm cu toții, că în urma unui ordin al guvernului autoritățile ung. administrative, au luat părintelui Lucaciu tot ce au aflat în casă, pentru-ca să se plătească în chipul acesta cheltuelile ce s'au făcut cu întreținerea gendarmilor în Șișești.

N'a fost însĕ deajuns numai cu atâta, a trebuit să îndure șicane și din partea episcopului Szabó dela Gherla.

Vĕzêndu-se astfel prigonit din toate părțile, s'a dus la Roma, de unde a scris »Trib. Pop.« următoarele:

»Dinaintea prigonirilor ne mai pomenite, puse la cale contra mea cu sistem și studiu premeditat din partea guvernului și a episcopului, sunt silit a mĕ refugia la Roma, unde la Sftul Scaun voiu încerca a-'mi apĕra și elupta drepturile călcate«.

Dorim ca Sftul Scaun să satisfacă plângerilor motivate ale părintelui Lucaciu.

Unde vom ajunge?

A bătut vêntul
De când a pământul
Și va bate vêntul
Cât va fi pământul.

(*) De când ni-a fost dat de soarte, ca să avem de stăpânitori peste această țeară pe compatrioții nostri maghiari, ei totdeauna au căutat, ca să nimicească celelalte naționalități, și îndeosebi pe noi Românii.

Aceasta mai ales dela 1867 încoace, de când au puterea absolută în mânile lor.

Schimbatu-s'au guverne peste guverne, dar' nici unul nu s'a aflat între ele, care să se gândească și la drepturile ce ne compet nouĕ, ci fiecare a purces pe calea antecesorului sĕu, pentru realisarea unui stat unitar maghiar, în care să nu se mai audă altă limbă, decât cea maghiară.

Și cel mai șovinist guvern dintre toate câte până de present s'au perondat, cu drept cuvênt putem zice, că a fost guvernul lui Bánffy. Brutalitățile ce s'au sĕvîrșit în decurs de patru ani, de când a fost ridicat în fruntea țerii, ne sunt tuturor cunoscute.

Acum s'a dus și i-a luat altul locul, dela care tocmai și unele foi de-ale noastre așteaptă vre-o întoarcere mai spre bine a lucrurilor.

Dar' precum a bătut vêntul de când e pământul, și va bate vêntul cât va fi pământul, tot astfel și noul guvern va merge pe calea croită de antecesorii sei, cu toate promisiunile

---

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

Cugetare.

Din vîrf înalt de stâncă
Privesc rîpa adâncă,
Prăpastea fără fund;
Și sus, bolta senină
Cu foc și cu lumină
Din soarele rotund.

Jos moarte, și sus, vieață!
Sus, vecînica speranță,
Zimbind cătră pământ;
Jos, chin, nici o scăpare,
Durere, desperare,
Adio și mormênt.

Din vîrf înalt de stâncă,
Privesc rîpa adâncă,
Și stau și mĕ gândesc.
Cu jalea în gândire
Cu lacrimi în privire,
La scrisul omenesc.

La moarte și la vieață
Ce s'află față 'n față,
Și omul la mijloc,
Un lut care trăește,
Pân' moartea 'l întâlnește
Și-'i stînge-al vieții foc!

Carol Scrob.

Serata musicală-declamatorică.

Sibiiu, 25 Febr. 1899.

Vineri în 24 Februarie n. a. c., s'a arangiat în sala dela »Gesellschaftshaus« din Sibiiu, din partea societății sibiiene, o serată musicală-declamatorică.

A descrie succesul acestei serate, este pentru mine ca-și-când m'aș pune să descriu lucruri, pe cari nici-odată nu le-am vĕzut și nici că am auzit de ele.

Căci e destul ca să știm, că la această serată a debutat renumita noastră tragediană, d-șoara *Agata Bârsescu* și corul dlui *George Dima*.

Când e vorba ca să dai o dare de seamă despre prestațiunea acestora, atunci mai mult ca ori-când te simți atât de mic, încât îți este peste putință a-'ți exprima adevĕratele sentimente de cari ai fost cuprins, ascultând pe acești artiști neîntrecuți.

Spațioasa sală dela »Gesellschaftshaus« era înțesută de lume, care cu nerăbdare aștepta să vadă urcarea pe bină a mult iubitei noastre tragediane d-șoara Agata Bârsescu, precum și a neîntrecutului cor a dlui G. Dima.

Fericirea de a-'i asculta, se putea cetî de pe fețele tuturor celor de față.

Inceputul seratei a fost făcut de cătră musica militară din Sibiiu, care a executat două piese.

După acestea, cu pași maiestoși și cu o siguritate, care i-se vedea de pe față, s'a urcat pe scenă d-șoara Agata Bârsescu. Intreg publicul de față nu auzia și nu vedea alta, decât pe dînsa, și în liniștea morméntală ce domnia în sală, ea a început a recita câteva producte literare. Aplausele nu mai aveau sfîrșit.

După aceasta a cântat la pian trei piese d-na Elena Allina, dovedind publicului ascultător perfecțiunea sa în această artă.

A urmat apoi d-șoara Bertha Binder, executând cu vocea-'i de sopran două cântece, acompaniată fiind la pian de d-șoara Eugenia Simonescu.

Rĕsplata asemenea le-au fost desele aplause.

După acestea din nou s'a urcat pe scenă d-șoara Agata Bârsescu, recitând alte poesii între cari și una românească.

Și earăși corul dlui Dima, executând 3 compositii proprii: »Scumpă dragă copiliță«, »Așa am fost ursită« și »Nu-i dreptate nu-i«, cari au frapat întreg auditorul.

Pe urmă a mai urcat încă odată scena d-șoara Bârsescu, recitând mai multe poesii.

Musica militară, a mai executat o piesă, cu ceea-ce s'a încheiat programa seratei.

Toți cei de față s'au depărtat pe de-o parte fericiți că au putut asculta pe renumita tragediană, pe de altă parte, cu părerea de rĕu, că așa de scurtă li-a fost dată această fericire.

M'am depărtat și eu dela acea serată, ducênd în suflelul meu cele mai frumoase suveniri și mândru fiind, că am avut fericirea a cunoaște în persoană pe distinsa noastră artistă, despre care atâtea laude am cetit în toate foile, nu numai române, dar' și strĕine.

Dee cerul, ca astfel de steluțe să mai rĕsară încă pentru noi Românii.

Vero.

Două iubiri.

— Și după câtă vreme vei revenì?

Tinĕrul locotenent ridică capul, pe urmă cu tristeța și amărîciunea care-'i înecă vocea, zise:

— Peste trei sau patru ani... poate și mai mult... dacă mai viu! Căci o știți că acolo frigurile ucid pe Europeni ca pe niște muște.

In salon, toți ascultau mișcați.

— Dar' pentru-ce ai cerut această periculoasă onoare, locotenente, să pleci așa de departe?

Un surîs trist apăru pe buzele oficerului.

— Pentru-că, zise el, înaintea mea e repede: pentru-că dacă cineva nu-'și perde vieața câștigă foarte iute galoanele și crucea.

— Te expui, joci un joc mare!

— Ei, și! Ce am de perdut?... Vieața? Aici ori acolo va trebuì într'o zi s'o perd!

ce le-a făcut înainte de a se vedea în fotoliul fostului prim-ministru Bánffy.

Aceasta reiese din desfășurarea programului seu, pe care a făcut-o în camera deputaților și a magnaților Mercuri în săptămâna aceasta.

A promis că va executa legile fără considerare la naționalitate și confesiune. A declarat însă și aceea, că se va strădui, ca să realiseze statul unitar maghiar.

Acestea sunt două lucruri, cari nici decum nu se pot pune unul alături de celalalt.

A face ceva și pentru naționalități, și totodată a te nisui ca să faci un stat unitar maghiar, este un lucru imposibil.

De aceea noi suntem de părerea, că mai curênd se va apuca de cel din urmă, ear' cel dintâiu tot acolo va rămânea și pe viitor, unde de present se află.

Și este de însemnat, că pe lângă noul guvern s'au grupat acum bărbați din toate partidele, sigur pentru-ca cu atât mai ușor să ajungă la ținta lor dorită.

De unde până de present erau împărțiți ca făina orbului, acum sunt strînși uniți.

In fața acestor lucruri, ni-se pune întrebarea, că unde vom ajunge, dacă noi și pe viitor ne vom istovi forțele prin certe interne și condamnându-ne unii pe alții?

Căci de va mai dăinui această neînțelegere între noi, cu atât mai ușor vor profita dușmanii nostri din aceasta, cu cât ei au început a se grupa unii pe lângă alții.

Și credem că nu este greu ca să ne strîngem earăși rîndurile, cu atât mai vîrtos, cu cât noi toți luptăm, cel puțin așa se zice, pentru întruparea unuia și aceluiași program.

Să luăm deci pildă dela dușmanii nostri, și cu toții să întrăm earăși sub un singur stindard, și să nu așteptăm ca noul guvern să se îndure spre noi, căci aceasta tot nu o va face, ci noi înșine să aflăm calea, pe care mână în mână mergênd, acum mai mult ca ori-când să ne adunăm toate forțele de care dispunem, și la un semn dat să ne manifestăm conștiința de sine și să dovedim lumii, că suntem un popor, care ne putem conduce singuri și deci dorim o desvoltare liberă pe toate terenele.

Pe lucru deci, barem în ora a unsprezecea, ca să nu fim siliți a ne gândi mereu la aceea, că stând și pe mai departe cu mânile în sin, unde vom ajunge?!

Sosirea studentului Bolcaș
în București.

Marți seara la orele 9 și 10 m. a sosit în capitală cu trenul din Predeal studentul Lucian Bolcaș din Oradea-mare. D-sa era însoțit de dnii Mușescu și Solomonescu, membri în comitetul național studențesc.

La gară a fost întimpinat de dl Demetrescu-Brăila, președintele comitetului național studențesc, Septimiu Murășanu, representanții studenților macedoneni și albanezi, precum și un mare număr de studenți români, în total vre-o sută la număr, cari au urat bunăvenire dlui Bolcaș.

In capitală nu se știa până aseară la 8 ore despre aceasta, când comitetul național a primit o telegramă dela dl Mușescu de următorul cuprins: »Astă seară sosește marfa, pregătiți banii.«

Intrarea trenului în gară a fost primită cu urale unanime.

Dl Demetrescu-Brăila și Murășeanu au rostit câte o mică cuvêntare de bun sosit, la care a răspuns dl Bolcaș foarte emoționat.

De aci s'a format un cortegiu de vre-o 15 trăsuri și cu toții s'au dus la berăria »Carul cu bere«, unde s'a luat masa.

Au toastat dnii Demetrescu-Brăila, Lucian Bolcaș, Mușescu și Murășan.

După-ce s'a terminat masa, dl Bolcaș a fost condus la otel Metropol, camera 53, unde se află găzduit.

*

Azi dimineață am visitat pe studentul transilvănean la otel Metropol.

Dl Bolcaș este în vîrstă de 25 ani, de statură potrivită. Are înfățișarea simpatică, poartă barbete mici și părul tuns mărunt. E foarte amabil.

Deși părea cam obosit, totuși 'l-am rugat să ne spue câteva din peripețiile drumului pe care 'l-a făcut prin munți, până la Azuga.

Se știe că dl Bolcaș voind să vie în țară, Ungurii au refusat să-'i libereze un pasaport. Atunci, împreună cu studenții români cari se duseseră la Oradea-mare, a recurs la o stratagemă: să treacă munții pe jos.

Astfel Luni a fost condus de Mușescu până la Râșnov în trăsură închisă și de acolo Bolcaș, însoțit de 7 țerani români, a plecat pe la orele 11 noaptea pe jos, străbătênd munții. Drumul era foarte greu. Drumeții întrau în zăpadă până la genunchi și abia înaintau cu mare anevoință.

— »Cădeam când pe spate, când pe coastă, tîrîndu-ne pe povîrnișul munților«, ni-a zis studentul român rîzênd

Obosiți de greutatea drumului, s'au oprit în puterea nopții într'o pădure și au făcut foc ca să se încălzească puțin și să-'și topească zapada care înghețase în încălțăminte.

Pe la orele 11 și jum. ziua, adecă după un drum de peste 12 ore, dl Bolcaș a sosit în Azuga.

Era sdrobit de oboseală. S'a presentat dlui Igirosanu, președintele Ligei Predeal, care 'l-a învitat imediat la d-sa acasă unde a luat apoi masa.

Ghetele dlui Bolcaș erau sfășiate din causa drumului, așa că a trebuit să-'și cumpere altele.

La Azuga a stat până la orele 5 seara, când a sosit trenul din Predeal, cu cei doi studenți români cari 'l-au luat și adus în București.

*

Seara la orele 8 a fost o întrunire a studenților la »Asociație«.

După-ce s'au rostit câteva discursuri, au plecat cu toții într'o pacinică manifestație până la locuința dlui Sava Șomănescu.

„Drapelul“.

Roadele căsătoriei civile.

Stricarea moravurilor.
E perirea statelor.

Despre adevĕrul cuprins în aceste cuvinte, s'a putut convinge ori-cine, cine a urmărit și urmărește cele-ce se petrec în țeara noastră, de când a întrat în vigoare legea despre căsătoria civilă.

De unde până aci, fiecare părechie, care întra în vieața conjugală, primia binecuvêntarea bisericii și îndemn pentru întărirea în credință despre un atotputernic, astăzi, abia în decurs de patru ani, în urma legilor păgâne, de a nu mai fi nime silit a merge și înaintea altarului, pentru a depune jurământ în numele lui D-zeu despre credință reciprocă, într'atâta s'au lăpădat oamenii de biserică, încât numĕrul acelora crește din an în an.

Mai vîrtos se poate vedea aceasta la protestanți.

Acestia nu numai că nu-'și sĕvîrșesc înaintea altarului actul cununiei, dar' chiar și copiii și-'i botează înaintea matriculanților civili, fără a se mai cugeta la datorințele ce le au față de biserică, care este cel mai tare zid al creștinătății.

Din o statistică a foii »Protestáns Egyházi és Iskolai lap« reiese, că în anul 1895, în scurtul timp din 1 Octomvrie până în 1 Ianuarie, protestanții au avut 60 de inși, cari s'au mulțumit cu căsătoria ce au legat-o în fața matriculanților, fără a-'și mai face datoria și față de biserică. In 1896 au fost 358, în 1897 351, ear' în 1898 410 inși, cari au purces astfel. In decurs de 3 ani și 3 luni 1179 de inși.

Ear' reformații au perdut în acești 4 ani, 1557 de inși.

In 1897 1520 copii evangelici și 2725 reformați, nu au fost botezați la biserică, ear' 1769 de căsătorii evangelice și 586 reformate au fost încheiate numai de către matriculanții civili.

Și aceasta este o foarte mare perdere a bisericii reformate și evanghelice.

Dacă până acum s'au înstrĕinat atât de mult de biserică și de moravurile strămoșești, ce se va alege de aceste confesiuni nu mai mult decât peste vre-o zece sau douĕzeci de ani. Căci porniți odată pe această cale, ruina între popor se va extinde tot mai mult, până când în cele din urmă, foarte puțini vor fi aceia, cari să-'și facă datoria și față de biserică, și aceasta odată ajunsă, va fi vai și amar de întreg poporul lor.

Și se poate ca aceste fapte păgâne să se sĕvîrșască și din partea celorlalte națiuni din această țeară, ear' în mĕsură mare, căci rĕul mai curênd prinde rădăcini decât binele, și atunci se va putea dovedi, că zeu tot adevĕrul se cuprinde în cuvintele: »Stricarea moravurilor, e perirea statelor«.

Căci o țeară, în care popoarele nu mai țin la moravurile lor, și credinței strămoșești, ci se lasă desfrânărilor, este întocmai ca o turmă fără păstor.

Sĕ sperăm însĕ, că nu vom putea zice aceasta și despre poporul nostru, care mai mult ca ori-care altul ține la religia și moravurile sale moștenite din moși-strămoși, ci întocmai cum până acum, s'a lipit cu trup cu suflet de sf. biserică, care este cel mai tare zid al existenței sale, astfel va purcede și în viitor.

Dee D-zeu, ca așa sĕ fie!

Munca.

Ce este oare munca?

Munca este ca o doctorie. Dela plugul cel greu, pe care țeranul îl apasă în brasde, până la cugetarea, ce se desvoaltă în creerul poetului, munca este care aduce sănĕtate, morală și fericire.

Nu poate fi om rĕutăcios acela, care muncește. A munci pentru plăcere sau pentru trebuință, pentru glorie sau pentru bani; a munci cu mânile sau cu mintea, sunt lucruri, cari încă trag în cumpĕnă, dar' vorba e, că toți muncesc.

Sunt oameni cari zic că ei nu au nimic de făcut, deoare-ce nu le lipsește nimic.

Și aceasta este lucru constatat. Dar' oricât de îmbuibat sĕ fie cineva, munca i-se impune ca o datorie dintre cele mai sfinte. Dacă pentru sine omul nu e silit ca sĕ muncească, i-se impune datoria, ca întru cât se poate sĕ muncească pentru deaproapele seu, sau mai bine zis pentru binele comun. Aceasta cu atât mai vîrtos, cu cât chiar și animalele nu sunt dispensate de muncă, ci din contră pe ele cade povara cea mai grea.

A nu munci este un pĕcat mai ales pentru tineri. Căci putem zice, că deodată cu întrarea în vieață a unei ființe, munca i-se impune, fie aceea pe ori ce teren.

Munca celui-ce numai din plăcere o sĕvîrșește, este tocmai așa, ca și sĕmênța care se aruncă în vênt.

Munca cea mai dreaptă și mai adevĕrată este aceea, care o face omul pentru existență, numai cât cu această muncă nu ne putem mulțumi dela ori-cine. Și nu mai ales dela aceia, cari pe lângă puțină muncă și-au asigurat existența. Dela astfel de oameni se recere, ba se chiar impune, ca sĕ caute un teren, pe care muncind, sĕ aducă bine și pentru deaproapele seu, care cu toate-că muncește din greu, totuși abia își poate tîrî vieața de pe o zi pe alta.

Unde am fi ajuns oare noi Românii, dacă moșii și strămoșii nostri, nu ar fi muncit decât pentru a-'și susținea vieața? și nu s'ar fi străduit ca pe lângă aceea sĕ muncească și într'acolo, ca sĕ lase pe seama noastră nestirbită religia și iubirea de neam, țără de care, ori-cât am munci, dar' nu am putea exista.

Cu toate acestea, când privim în jurul nostru, cu durere trebue sĕ constatăm, că foarte puțini sunt aceia, cari cu trup și suflet sĕ lupta pentru susținerea acestora.

Dacă toți aceia, cărora le place a se lăuda că luptă pentru binele poporului, într'adevĕr ar munci cu trup și suflet pentru aceasta,

---

Eu nu am familie, nu am părinți, nimic! Tata, mama, o soră mică, sunt morți. Prieteni? Nu am avere și deci nu am prieteni afară de dl și d-na Debans, cari m'au învitat aici astă-seară.

Dl Debans, negustor gras, bĕtrân, zise:

— Iți mulțumesc, Jacques, de aceste cuvinte, da, ai și vei avea în noi cei mai buni prieteni

— Știu și nu o voiu uita nici-odată!

Vocea-'i tremura și mai mult. Se vedea că el suferea. Spre a risipì aceste impresii triste, adăuga surîzênd:

— Aide! plec mâne! E ultima seară pe care o petrec în Francia. Ea nu trebue sĕ fie tristă.

*

Conversația se începu aproape generală; numai o tinĕră fată, palidă, cu pĕrul negru, cu ochii visători, rĕmăsese sub impresia acestei tristeți. Era prietenă a familiei Debans, se numea d-șoara Madelena Gurny, avea 20 de ani și trăia cu mama ei paralitică.

Palidă, timidă, Madelena vorbise foarte puțin; când vĕzu pe tinĕrul oficer care îl mai întâlnise în acea casă, inima-'i bătea. In timpul prânzului, privirile ei se opreau pe oficerul Jacques Faverny, atrase de un farmec neînțeles pentru ea. Pe când vorbea adineauri amărîciunea vocei lui o mișcase peste mĕsură. Cum ar fi voit ea sĕ-'i zică:

— Nu, nu vei lăsa numai indiferenți după plecarea d-tale. Ți-o jur, va fi o inimă în care suvenirea d-tale va rĕmânea. Vor fi poate doi ochi cari vor plânge... dacă nu vei mai revenì!

Timp de trei ani ea suferi. Iubirea ei gata sĕ încolțească de multă vreme, fu ca o floare de întristare, udată cu lacrĕmi arzĕtoare. O singură dată simți bucurie, atunci când d-na Debans, venind în visită la mama sa, zise în treacĕt:

— Apropos, Madeleno, știi, tinĕrul oficer pe care 'l-ai vĕzut acum un an la noi, a scris bărbatului meu.

A fost înaintat căpitan în urma unui act eroic; până acuma nu a fost bolnav de trigurile galbene.

Madelena nu răspunse nimic, însĕ inima ei bătea cu putere.

Pe urmă zilele trecură triste, dureroase,

Intr'o dimineață, o scrisoare o chemă la d-na Debans. Paralitica îi dete voie sĕ se ducă. Fata sosi pe la orele douĕ. Când întră în salon și voi sĕ întrebe, vĕzu pe Jacques Faverny în picioare, înclinându-se cu respect în fața ei.

D-na Debans zise veselă: dragă copilă, pretenul nostru Jacques, care a venit din Tomkin pentru câte-va luni, mi-a mărturisit dorința pe care o are, sĕ te vadă. Neputênd sĕ se presente la tine, te-am chemat; mĕ ierți? Adresându-se apoi către Jacques, zise: Te las cu Madelena până-ce-'mi voiu schimba toaleta. Și ușoară dispăru.

*

— D-șoară, murmura Jacques, apropiindu-se și luând mâna fetei, ale cărui picioare se înmuiau, iartă-'mi și mie îndrăsneala.

Dar' de trei ani de când ne-am vĕzut pentru ultima-oară aici, cred că nu suntem indiferenți unul de altul. Nu am uitat privirile d-tale din seara plecării. Și de multe-ori, în mijlocul pericolelor, le-am evocat. Mi-se pare că această evocare e un talisman care mĕ va aduce într'o zi în patrie, bine și sănĕtos...

Fata ascultă tremurândă; mânile îi tremurau în mânile lui Jacques.

El urma: Așì voì sĕ aud dela d-ta că mĕ ierți. Sunt acum trei ani, vieața-'mi era grea, azi însĕ sper. Ochii d-tale, uzi de lacrĕmi la plecare, m'au făcut sĕ cred că las o inimă iubitoare în urma mea. Și speranța asta m'a dus aici. Trebue sĕ dureze ea?

Madelena murmură aproape imperceptibil: Da.

Se făcu o tăcere. Madelena șezu. Jacques rĕmase în picioare și urma:

— Dela început m'am simțit legat de d-ta.

Inainte nu țineam la vieață, acum că sunt sigur de afecțiunea d-tale, voiu sĕ trăesc pentru d-ta. Voești sĕ fii femeia mea?

Buzele tinerei fete erau sĕ zică: »Da«, când își aduse aminte de mama sa.

Atunci ea strigă: Dar' sĕrmana mea mamă!

In acest cias de iubire ea își aduse aminte de mama sa!

— Voiu pleca din nou, zise Jacques...

Voiu aștepta... Dar' mai târziu?..

— Mai târziu, da! rĕspunse ea.

Asta fu totul. Ei nu îndrăsniră sĕ preciseze. Mai târziu, era moartea acelei sĕrmane bolnave.

*

Căpitanul Faverny plecă ear'. Timp de doi ani el trăi în căldurile toride din Sudan. El revenì ear'. El revĕzu pe Madelena într'o seară, îi vorbì și amêndoi căpĕtară consolațiunea în încredințarea, că sufletele lor nu se vor schimba. Veni apoi expediția din Madagascar, plecarea soldaților și a oficerilor, lupta teribilă contra țerii, a frigurilor omorîtoare.

Jacques din căpitan fu înaintat major și apoi colonel.

Mustața lui se făcuse mare de tot și pelea lui arsă de soare arĕta că fusese prin țĕrile tropicale. Aerul lui însĕ, îi rĕmăsese bun și loial. Cât despre Madelena într'o dimineață când se uita în oglindă, luă un fir argintiu, primul pĕr albit, dar' inima ei bătea tot astfel, credincioasă celor douĕ iubiri ale sale.

*

Intr'o seară de toamnă, tristă și dulce, o depeșe scurtă aducea colonelului vestea despre moartea d-nei Gurny, asigurarea unei fericiri apropiate, fericire care năștea chiar din acest doliu, fericire așteptată cu eroism și credință timp de lungi și lungi ani.

Lasă-'i ochii...

Lasă-'i ochii ca sĕ plângă, melancolică copilă,
Eară perlele picate ți-le cumpĕr eu de milă;
Chiar de-ar fi venin în ele, le-aș bea cu mulțumire
Veninoșii ochi albastri sunt suprema fericire.

(„Ovidiu“). *Nuși Tullin.*

sigur că astăzi ne-am afla într'o stare cu mult mai îmbucurătoare, decât aceea în care aievea ne aflăm.

Căci să zicem că nu avem oameni pentru aceasta, nu se poate. Ori încotro ne aruncăm privirile, dăm peste persoane, cari dacă s'ar pune în mișcare, am putea zice fără nici o exagerare, că în scurt timp munca lor ar avea roadele dorite de noi de toți.

Să sperăm însă, că dacă până de present aceasta nu s'a întêmplat, cel puțin pe viitor își va aduce fiecare aminte, că este născut pentru a munci, nu numai pentru binele propriu, ci pentru binele comun, pentru binele poporului.

Muncind odată pe acest teren, pe lângă mulțumirea sufletească ce și-o câștigă oricine dintre noi prin aceasta, se va revărsa asupra noastră și darul lui D-zeu și binecuvêntarea urmașilor nostri.

Să sperăm deci că așa va fi.

Treburi Orășenești

La 27 Febr. d. a. la 3 ore a ținut comitetul permanent și la 28 Febr. a. c. representanța orășenească ședința sa lunară ordinară, cu un program de 20 obiecte.

Inainte de a să proceda la resolvirea obiectelor puse la ordinea zilei, primarul a răspuns la două interpelații făcute în ședința trecută din partea membrului de comunitate Prunk.

Anume că institutele de credit »Vorschussverein« și »Ardeleana« au fost exchise dela dreptul de a căpăta lemne din pădurea orășenească pe basa hotărîrii comisiunii însărcinată cu împărțirea competințelor de lemne, pe motiv că deși sunt proprietare de casă, nu au suportat încuartirarea miliției. Răspunsul primarului s'a luat la cunoștință cu 14 contra 11 voturi. Motivul în sine este neîntemeiat și va da ansă, la tot casul, ca afacerea aceasta nejustă să-'și afle sanarea potrivită.

Cu privire la a doua interpelație primarul promite a să compune un statut referitor la ordinea de cărăușit.

A urmat interpelarea membrului Dr A. Muntean cu privire le starea rea a podului din strada Beriului între posta erarială și Cristea.

Primarul promite a face pașii de lipsă la vicecomitele, fiind acela obiect comitatens, pentru construirea lui în mod corăspunzător.

Membrul de comunitate Vitus acum repețit interpelează în afacerea pardosirei în strada promenăzii. La care primarul promite a fi luata deja pașii de lipsă și că se va face în decursul anului c.

1. Publicarea sentinței prin care Magistrul silvan G. Bocz este achitat în afacerea sa disciplinară pentru vênat pe teritor oprit să ia la conștință.

2. Afacerea disciplinară intentată prin comitele suprem contra controlorului și contabilului orășenesc, din motive binecuvêntate, va avea de resultat, după-cum să promite din partea primarului, pensionarea acelora și alegerea altor funcționari corăspunzători.

3. S'a comunicat ordinul ministerial prin care să dispune visitarea casei alodiale în mod mai corăspunzător.

Alegerea comisiunei permanente s'a amânat până la proxima ședință.

4. Cererea hotelierului Eisenburger pentru a putea ținea peste noaptea întreagă hotelul deschis, s'a respins.

5. Cererea de indiginitate a lui Breckner asemenea a fost respinsă pe motiv, că nu a fost întrunită după prescrisele legii.

6. Reconstruirea firezului orășenesc s'a dat pe termin de 40 ani cu câte 75 fl. arêndă anuală fraților Schuleri din loc.

7. Socoata școalei de meserie pro 1898 să aprobă cu venitele de 1791 fl. 28 cr. și tot cu atâtea spese.

8. Budgetul școalei de meserii pro 1899 să aprobă cu 1670 fl. venite și tot atâtea erogate.

9. Contractul încheiat cu frații Schuleri despre adunarea accisului de vin și carne, pe termin de 13 ani se aprobă.

10. Magistratul să însărcinează a face împăciuire cu Carl Schuleri și George Vințan pentru deschiderea comunicațiunii din jos de calea ferată către Gelmariu.

11. Staverirea taxei de păsune pro 1899, care de patru ani în continuu a dat ansă la recurse în toate instanțele, și în care afacere s'a provocat decisiuni mai înalte, acum odată s'a fixat în cale împăciuitoare cu câte 1 fl. 50 cr. de vită mare, 75 cr. vita mică și 37 cr. de porc, adecă cu 50% mai mult ca până acuma.

12. Cauția îmbiată de intreprinzătorul luminatului electric, Rudolf Kaess, după vii discusiuni pro și contra, de cari putea fi afacerea altcum scutită, s'a acceptat.

13. Cererea pentru bonificarea remunerației îngrijitorului orologiului de turn precum și cererea rebonificării unor spese la casarma orășenească s'au respins, eară cererea văduvei Szeredi István pentru de a fi susceptută în șirul săracilor ajuturați și a fostului cassar orășenesc pentru de a i-să relaxa 27 fl. s'a primit.

14. Ordinul ministerial privitor la dotarea fondului de pensiune a fucționarilor orășenești, să ia la cunoștință.

15. Cererea reuniunii agronomice comitatensă, pentru instituirea unui observator de timp pe dealul viilor numit »Olimp« să încuviințează.

16. Asemenea să încuviințează cererea bisericii gr.-cat. din loc, prin care 'i-să asămnează 111 stîlpi de palang, 4 stîlpi de poartă și tălpile de lipsă la construirea din nou a palangului împrejurul bisericii și a cimiterului

Rugare.

In favorul sfintei »Mănăstiri« dela Prislop din preajma Retezatului, în urma apelului cunoscut ca emis cu data 10/22 Noemvrie 1897 de către comitetul constituit spre scopul restaurării aceleia, au incurs până aci ofertele benevole, despre cari s'a dat socoată publică în foaia din Blaj »Unirea« Nr. 36, 37, 38, 50. 52 cum și în »Revista Orăștiei« din Orăstie Nr. 36, 38, 39, 41, 49, 50 și 51 din 1898.

Considerând însă că din listele distribuite între On. public român, un număr însămnat din ele nu ni-s'au înapoiat nici până astăzi, eară de altă parte fiind cu privire la aceea, că comitetul, pentru timpul înaintat, are a-'și da socoata sa finală și a primi dela forul competent absolutorul recerut, așa întru corăspunderea acestei datorințe ce avem asupra-ne, subscrișii ne luăm voie a ne adresa cu deplină încredere către toți acei P. T. domni, îndeosebi către membrii Ven. Cler cum și către On. institute românești banale, cari au primit liste de contribuiri în favorul sfintei Mănăstiri dela »Prislop« dar' încă nu ne-au învrednicit de răspuns, rugându-'i prin aceasta cu toată stima cuvenită, ca în in eresul causei atât de sfinte, să nu-'și pregete osteneală, ci să binevoiască a ne retrimite acele liste fie cu ori-ce resultat în terminul cel mai scurt posibil, spre încheierea socoților noastre și inducerea tuturor generoșilor binefăcători ce au contribuit cu denariul lor, în cartea de aur a Mănăstirei de a se putea pomeni la s. liturgie la sărbătoarea chramului în luna Maiu a. c.

Deodată observăm la acest loc, că s'a luat dispositiune, ca colectele incurse până aci cu cele-ce se vor mai adauge în urma acestei rugări, să se publice toate în foile noastre cuotidiane din patrie, prin ce se va satisface și dorinței juste exprimate din partea unor generoși contribuitori.

In numele comitetului mănăstiresc:

Hațeg, în 10/22 Februarie 1899.

Nicolau Nestor, vicar adm. ca președinte. *Dr. Gavril Suciu,* advocat și cassar.

Morții care transpoartă săgeți.

In America de sud, pe lângă cursul de sus al fluviului Orenoc, locuește tribul de indieni Guaharibo, care păstrează încă, în mijlocul pădurilor virgine, moravurile indienilor mexicani dinainte de descoperirea Americei de către Europeni.

Judecând după ruinele de orașe, de monumente, cari se găsesc în Mexic, acești indieni posedau o civilizație oare-care și credeau în nemurirea sufletului. Tocmai pentru asta, se crede că Statele preistorice din nordul Americei de sud au avut războinici cari nu se temeau de loc de moarte și erau așa întrepizi în războaie, încât au grămădit la dînșii bunul traiu și prin urmare experiențele și civilizația de prin împrejurimi.

Tribul Guaharibo a perdut mult din moravurile strămoșilor sei, dar' acela pe care l'a ținut aproape intact este în privința nemurirei sufletului.

Nahmadurl zic dînșii despre un cunoscut care a murit, ceea-ce înseamnă că: a trecut dincolo. Mortul devine pentru dînșii un semizeu. Rudele, când dau peste nevoi, se duc într'un loc singuratec din pădure, îl strigă pe nume și-'l consultă în gând asupra mijloacelor d'a scăpa din acele nevoi.

Obiceiul cel mai curios la tribul Guaharibo este că nu numai rudele și cunoscuții ci toți oamenii dintr'un sat duc mortului cele mai bune săgeți ale lor cu cari să se poată apăra de dușmani pe cealaltă lume. Dînșii cred că pe cealaltă lume e tot ca și aci: lăcomie, nedreptate și războaie.

Fiecare, dar', aduce cu evlavie și depune lângă mort cea mai ascuțită săgeată pe care o are, rostind aceste vorbe: Iți doresc moartea dușmanului tău.

Șeful tribului depune lângă cadavru un arc pentru aruncarea tuturor acestor săgeți.

Ca și în Patagonia, tribul Guaharibo nu-'și îngroapă morții, ci-i expune pe o podeală de scânduri ridicată pe prăjini foarte înalte într'un anumit loc, unde cadavrele sunt mâncate de pasările carnivore. Cu timpul cad de pe podeală și arcurile și săgețile dar' nimeni nu le ia.

NOUTĂȚI

Distincțiune. A. S. I. Archiducele Francisc Ferdinand, moștenitorul presumptiv al M. S. Impăratului nostru, a fost distins din partea M. S. Regelui Carol al României, cu marea cruce a ordinului »Steaua României« cu briliante.

*

A II-a parochie gr.-or. în Orăștie. Pentru întregirea parochiei a II-a din loc, s'au început între alegători o viuă lucrare. După-cum aflăm unii lucră în favorul dlui Ioan Budoiu, preot în Câmpuri-Surduc, ear' alții pentru dl Ioan Moța, colaborator la »Telegraful Român« din Sibiiu. Dl Budoiu s'a presentat în Dumineca trecută parochienilor în biserică și după serviciul divin a ținut o cuvêntare, care a făcut o impresie bună asupra ascultătorilor. Câți concurenți sunt până acum nu se știe.

*

Daruri evlavioase. Dl Alexandru Berindeanu, vice-curator la biserica din Cianul-mare, împreună cu soția, au dăruit pe seama bisericii un candelambru în preț de 33 fl.

*

Representanța fondului grănițeresc al reg. I. român, în adunarea generală dela 22 Febr., ținută la Sibiiu, sub presidiul vice-președintelui Căpitanul Stezariu și-a reconstituit comitetul, alegênd președinte pe domnul căpitan în pensiune Constantin Stezariu; vicepreședinte dl major în pensiune Sandor de Vistea-inf., secretar Arseniu Bunea, cassar căp. Străilea.

*

In Hațeg greșează pojarul printre copii, din care causă toate școlile s'au închis.

*

Starea în afară de lege a Ungariei a adus cu sine, că mai mulți vice-comiți au dat ordin comitatelor lor, că după darea restantă nu se plătește nici o camătă.

*

Din Petroșeni. Duminecă seara în 19 l. c. bravul nostru învățător *Ioan Sârb* a dat al III-lea concert dela începutul anului școlar. De astă-dată numai cu bărbați. Concertul acesta împreunat cu petrecere (populară a băieșilor) a avut o reușită peste toată așteptarea atât în privința morală cât și materială. Invățătorul nostru acesta a făcut multă furoare cu dibăcia sa în arta musicei vocale și instrumentală nu numai între locuitorii din Petroșeni, ci pe întreagă Valea-Jiului, a pus-o în uimire. E admirat de străinii conlocuitori, cari încă au avut și au bărbați harnici pe terenul acesta, dar' în timp așa scurt nu a făcut încă nimeni, așa minuni cu cântările, cum a făcut și face *Sirbul* nostru. *A. Stanca,* paroch.

*

Logodnă. Dl *Amos Cligor* și d-șoara *Margareta Veréczy* fidanțați.

*

Mare foc în Pauticeu. Mercuri în săptămâna trecută a isbucnit în comuna Pauticeu un groaznic foc, care a nimicit 32 de case cu toate cele-ce s'au ținut de ele. O femeie bătrână, încă și-a aflat moartea între flacări. Focul se zice că a isbucnit din negrije.

*

Moarte. *Bernhard Poppelbaum senior,* proprietarul fonderiei de litere c. r. din Viena, a răposat în 23 Febr. n. a. c. în etate de 60 ani.

*

Cât timp de abzicere trebue pentru un ziarist? Deoare-ce aceasta n'a fost până acuma precisată în lege, de multe-ori s'a întêmplat că ziariștii au fost siliți să-'și scoată leafa dela proprietarii foii cu judecata. Tabla regească din Budapesta a judecat zilele acestea un proces al unui colaborator, care a fost încredințat cu adunarea de „Noutăți". Proprietarul ziarului a fost silit să plătească colaboratorului leata de pe 3 luni. Tabla regească a hotărît anume, că cel-ce este încredințat cu conducerea rubricei „Noutăți", trebue să se bucure de aceleași drepturi ca și un funcționar comercial mai înalt, ca de ex. comptabil, cassar, etc., deoare-ce este a se socoti între acei muncitori intelectuali ai presei, cari sunt încredințați cu lucruri mai importante.

*

Unde te duce strănutatul? Un anumit Kerekes Gyula a fost dus înaintea tribunalului din Budapesta, pentru furtișag. Când i-s'a făcut interogatorul, el a zis că nu e el vinovatul, ci afurisita de influență, de care sufere. »Când am întrat în casă, zise Kerekes, dl casei durmia în liniște și eu am început a culege de prin casă. Deodată însă m'a ajuns influența, și cu toate-că m'am reținut din puteri ca să nu strănut, totuși am strănutat odată, și așa am trezit pe dl casei, care m'a prins«. Numai cât tribunalul nu a judecat strănutatul, ci pe Kerekes, la 6 luni închisoare.

*

Ars pe rug. Pe hotarul comunei Szepes-Olasz, în com. Lipta, s'a întêmplat o crimă ca-și-care ba să mai auzi. Locuitorii a două comune vecine, s'au dus în pădurea domenială, la tăiat de lemne. Din vorbă în vorbă au ajuns la stadă, care a degenerat în o bătaie sângeroasă. Andreiu Zahrandik se zice că ar fi început sfada. Din această causă unii dintre bătăuși 'l-au prins, și legându-'i mânile și picioarele, 'l-au pus pe o grămadă de lemne ce ardea. Până să vină soții sei, ca să-'l iee de pe rug, flacările i-au stâns vieața. Gendarmeria din Rozsahegy e acuma pe urmele criminalilor, 17 la număr.

*

Mire de 101 ani. Arabul Salem ben Salem, care a ajuns frumoasa vîrstă de 101 ani, s'a cununat acum cu o fată de 20 ani.

VIEAȚA SOCIALA

Din Blaj.

„Serată Musicală-Declamatorică" arangiază Casina română din Blaj cu concursul mai multor dame și domni sub conducerea prof. de musică Iacob Murășianu, la 4 Martie st. n. în sala otelului »Univers«. Inceputul la 8 ore seara. Prețul întrării: de persoană 1 fl., de familie 2 fl. După concert urmează joc.

Program. 1. »Hora«, de Wachmann, cor mixt. 2. »Elsan«, de Elvira Santorino, declamare. 3. »Imn de urare«, de Porumbescu, duet. 4. »Brumărel«, baladă de I. Murășianu, cor mixt cu soli și acomp. de pian. 5. Declamare. 6. a) Vals melancolique de Hellmund, b) Allegro din Sonata Apassionata de Beethoven, solo pian. 7. a) »Dorul meu«, »Neica Neiculiță«, cor mixt. de I. Murășianu.

Din Câmpeni.

Petrecere cu dans se va arangia din partea »Societății de lectură »Concordia« din Câmpeni«, Joi în 2 Martie st. n. a. c. în ospătăria »Cherzo« din Câmpeni. Inceputul la 7 ore seara. Prețul de întrare: de familie până la 3 membrii 1 fl. 50 cr., de persoană 1 fl. Venitul curat este destinat în favorul societății și astfel oferte marinimoase se primesc cu mulțămită și se vor cuita publice.

Din Lugoj.

Reuniunea română de cânt și musică arangiază Sâmbătă în 4 Martie (20 Febr.) a. c. în sala otelului »Regele Ungariei« un Concert împreunat cu petrecere de dans. Venitul curat este destinat pentru fondul »Reuniunii române de cânt și musică din Lugoș«. Inceputul la 8 ore seara. Programul concertului: I. 1. I. Vidu: »Andalusa« (cor bărb. cu acomp. de pian,) 2. G Verdi: »Trovatore«: a) »Ah! se l'error t'ingombra« (Corul călugărițelor din actul 2). b) »Miserere....« (Cor din actul al 4-lea și solo sopran: D-șoara E. Mitar, ear' solo tenor dl Dr. Dem. Florescu). Acompaniamentul de pian îl susține dna Elena Dobrin. II. 3. Al. Flechtenmacher: »Imn de mărire« (cor mixt). 4. G. Musicescu: »Stejarul și cornul« (cor mixt). 5. I. Vidu: »Rĕsunetul Ardealului« (cor mixt și solo sopran: d-șoara E. Danciu).

Din Boholt.

Diletanții rom. din Boholt arangiază Joi în 9 Martie n. a. c. o *Producțiune teatrală* împreunată cu dans în ospătăria »Csősz« din M.-Solymos.

Se vor juca piesele »Cinel-Cinel«, comedie cu cântece într'un act de V. Alexandri și »Sărăcie lucie«, comedie cu cântece într'un act de I. Vulcan.

POSTA REDACȚIEI.

Dlui *M.* în *H.* Când a sosit al D-Voastre, cel de față era deja cules.

Lui *Alfa.* In nrul viitor.

Dlui *I. B.* în *B.* Același răspuns.

Dlui *S. H. S.* în *V.* Binevoiți a trimite suma de 5 fl. și apoi se va face.

Pentru redacție responsabil: **Petru P. Barițiu.**

Balul din Lupeni.

Lupeni, la 13 Febr. n. 1899.

On. Dle Redactor!

Balul ținut la 11 Februarie st. n. în favorul bisericii gr.-cat. din Lupeni, pot afirma hotărît, că a fost pe deplin mulțămitor, căci Românul totdeauna a fost și este la culmea chiemării sale; el este un popor, care lucrează zi și noapte ca afacerile lui sĕ fie totdeauna mulțumite nu numai de sine, ci chiar și de alții străini, cari în cugetul lor socot multe de toate.

Da, balul a trecut, însĕ Românul nu e obicĭnuit ca lucrările și afacerile lui sĕ le știe numai el, ci dela natură este obicĭnuit, ca ce face sĕ știe și alții. Deci subscrisul fiind rugat de către comitetul parochial și com. arangiator vin a scrie următoarele.

A incurs dela mai mulți domni ca suprasolviri și din vênzarea biletelor la cassa suma de 123 fl. 80 cr., din care subtrăgêndu-se spesele de 65 fl. 18 cr., rĕmâne rest în favorul bisericii 58 fl. 62 cr., care sumă s'a și predat imediat epitropiei parochiale din loc spre păstrare.

Primească deci toți acei p. t. d-ni, cari au binevoit a contribui cu cât de puțin, mulțumitele noastre.

In prima linie se aduce mulțumită dlui director al minelor Muguet Coloj, care nu numai că a donat mult pentru biserică și școală, dar' a participat la bal cu întreg personagiul acestei societăți și ne-a făcut un suvenir foarte plăcut, care va rĕmânea pentru totdeauna însemnat în viața noastră socială, căci Românul ține minte, și de bine și de rĕu.

Mare bucurie ne-a făcut dl Gusti Dima, care a decorat sala de joc, lăsând totul la o parte numai ca sĕ reușim cu petrecerea; ear' dl Ioan Dima junior, care ne-a predat sala gratis fără a pretinde ceva, ba încă ne-a servit cu multe de toate din prăvălia d-sale fără a le socoti, primească deasemenea mulțumitele noastre. Tot astfel și d-nii arangieri.

Părintele paroch Ioan Todoran din loc, vĕzênd că petrecerea a reușit atât de bine, după pausă a dăruit pe arangieri cu un butoiu de bere, punêndu-le la inimă, că în viitor sĕ fie totdeauna cu aceeași dragoste și iubire către sfânta biserică, precum au dovedit-o cu ocasiunea acestei petreceri.

Petrecerea a durat până la 6 ore dimineața când ne-am depărtat cu toții, ducênd cele mai plăcute suveniri.

In numele com. par. și arangiator.

George Șandru,
învĕțător.

*

Petrecerea din Turdaș.

Preotul gr.-or. Adam Theodor, a cărui inimă în adevĕr e și pătrunsă de adevĕrul cuprins în frasa de pe părețele școalei: *„Luminează-te și vei fi, voește și vei putea“*, de abia a terminat așa zicênd cu edificarea nouei școale din comuna Turdaș și a și făcut un pas și mai departe. In conțelegere cu tinerimea studioasă din Turdaș, pe lângă care stăruind a și arangiat în seara de 17/29 Ianuarie 1899 o producțiune declamatorică împreunată cu joc, în favorul școalei gr.-or. din loc.

Producțiunea s'a început prin un cuvênt ocasional, rostit de preotul gr.-cat Dumitru Iancu. Cuvintele alese și frumoase din acest cuvênt ocasional a străbătut adânc în inimile ascultătorilor; cu durere trebue sĕ amintesc, că Turdășenii nu au știut prețui câtuși de puțin această petrecere, căci numai vre-o câteva familii au luat parte.

Cântările executate de cor au încântat publicul ascultător, care i-a aplaudat neîntrerupt.

Cu un deosebit succes s'a predat dialogul, de Ioan Pop Reteganul *„Despre lux“* de către tinerile fetițe Maria Lazar și Maria Todor. Ambele și-au jucat rolurile tare bine, însĕ Maria Todor în rola sa de *„Mătușică“*, transpunêndu-sĕ în starea unei femei bĕtrâne, a făcut o impresie tare plăcută asupra ascultătorilor.

Cu un deosebit succes s'a cântat solo, cu o voce plăcută de bariton, cântarea *„Mândrulița dela munte“* de către Petru Lula, teol. abs. și înv. Invĕțătorul Nicolau Voina a predat piesa comică *„Minciuna minciunilor“* de Sandu Pungă Goală, prin care a ținut publicul ascultător într'un continuu rîs. A urmat predarea trilogului: *„Vinul de poame“* de Ioan Pop Reteganul, de către: preotul Adam Theodor, teologul abs. Petru Lula și cancelistul not. Adam Roșiu. Efectul predării a fost pe deplin satisfăcĕtor. Monologul *„Șoldan Viteazul“* predat de Adam Roșiu a produs mult haz între publicul ascultător.

In sfîrsit a urmat: *„Pe pământul Turcului“* de George Coșbuc, predată de preotul Adam Theodor, care și-a interpretat rola rspe mulțămirea publicului ascultător, pentru ce publicul l'a și rĕsplătit prin dese aplause.

După producțiune a urmat joc, care a durat până în zori de zi. ***Nițișor.***

Bibliografie.

„Ovidiu“, prima revistă literară dobrogeană, apare de două-ori pe lună în Constanța. Nrul 11 are următorul cuprins: Din alte lumi de Al. Stefănescu, doctor în drept. Lasă-'i ochii, versuri de Nusi Tulliu. Monumentul triumfal dela Adam-Klisi, ultime explarațiuni de G. Tocilescu. Psichologia' amorului, studiu de Petru Vulcan. Cărturăreasa, versuri de Al. St. Vernescu. Din geografia Dobrogei, Marea-neagră de St. M. D. Ionescu. Beat am fost, versuri de Nusi Tulliu. Un vas pe val, versuri de C. Malamucescu. Din lumea poesiei, scrisoare deschisă lui Nusi Tulliu de Petru Vulcan. Două mirese, versuri de d-șoara Maria Popescu. Anecdote III., studiu de D. D. Stoenescu. Dor, versuri de Arnold M. Schor. Privind coconii, versuri de Al. St. Vernescu. Primăvara, versuri de Mihail Nandrea, Infinit, versuri de d-șoara Maria Popescu. Un basm, versuri de Al. St. Vernescu. Scrisori însemnate de I. P. S. Sa Ghenadie, fost al Ungro-Vlachiei și primat al României. Colonel Th. Șerbănescu. St. Colonel C. C. Langa. Cronica revistei „Ovidiu“. Redacția.

*

„Moda Universului“ este numele unei noue foi, ce apare în București, și aduce tot felul de ilustrații despre diferitele costume de dame, dând totodată și explicațiile de lipsă la pregătirea acelora. Pe lângă acestea nrul 1 mai cuprinde și unele poesii drăguțe și câteva rovelete. O recomandăm cu căldură damelor române.

*

„Floare Albastră“ nrul 18 are următorul cuprins: »Cunoști tu tristul cântec« ? poesie de D. Nanu. »Critică antisemită« de Al. Antemireanu. »Sĕrmana sulfină«, poesie inedită de Alexandrina Mihăescu. »Două lacrimi«, nuvelă de N. Mihăescu. »Caetul meu«, Hamlet și Don Quischotte de Lya. »La arie«, schiță de C. Răsvan. Poesii poporale maghiare, trad. de St. O. Iosif. »Craiu de ghindă«, dramă de Vasile Leonescu. »Speranțele patriei« (nr. 3) de Radu-Negru. »Voinic fără noroc, poesie de C. Sandu. »Schițe din țară«, Odică cel macabru, de Stimphal. »O lămurire« de St. O Iosif. Revista cărților. Cugetări. Ecouri literare și artistice. Pagini rimate etc.

FEL DE FEL

Prețurile medicamentelor. Un apotecar german a compus o tabelă comparativă, prin care arată cât de mult a scăzut prețul medicamentelor în restimp de 50 ani. Acidul carbolic, atât de folosit, azi costă per chlg. 1 fl. 10 cr., pe când înainte cu 50 ani a costat 34 fl. Antipyrinul a costat 72 fl., azi costă 50 fl. Chiminul a costat la 1855 per chgr. 300 fl., azi costă 16 fl. Chloroformul a costat la 1851 20 fl. azi costă 1 fl. 90 cr., chilog., Codeinul, care se folosește contra tusei, a costat la 1860 per chlgr. 2393 fl., azi costă 230 fl. Un chlgr. de glycerin a fost 10 fl., azi costă 80 cr. Morphinul a costat la 1848 per chlgr. 210 fl., azi costă 94 fl. Cu toate că prețul medicamentelor a scăzut atât de mult și azi se potrivește destul de bine zicala că: »e scump ca în potică«.

*

Puterea ochilor frumoși ai unei femei. Mare sensație a produs în New-Yorck un proces contra soților Moore. Dl Moore a fost acusat că, cu ajutorul soției sale, a stors bani dela un hotelier. Faptul este următorul: Intr'o sară dna Moore juca cărți cu hotelierul. Jocul de cărți se prefăcu în curând în joc de amor. Deodată apăru dl Moore cu revolverul în mână și încassa dela hotelier suma de 5000 dolari. Caracteristica acestui proces zace în frumseța extra-ordinară a dnei Moore. Judecătorul a hotărît ca în cursul procesului dna Moore sĕ stea cu spatele față de jurați, ca nu cumva ochii ei, de o frumsețe fermecătoare, sĕ hipnotiseze pe jurați și astfel sĕ abată justiția dela calea adevĕrului și a dreptății. Un ziar american a descoperit secretul acestor ochi minunați: Dna Moore are în centrul pupilei o mică pată, care-i dă o putere extraordinară asupra inimei și... pungei bărbaților.

*

Epoca secerișului pe pământ. Nu este lună în an, în care sĕ nu se secere în oarecare parte a lumii. In *Ianuarie* se face secerișul: în Australia, Republica Argentină, Chili, Noua Zelanda. In *Februarie:* în India și Egiptul-de-sus; în *Martie:* în Egiptul-de-jos; în *Aprilie:* în Siria, Asia-mică, Persia și Cuba; în *Maiu:* în Algeria, Asia-Centrală, Yaponia, Florida, Texas; în *Iunie:* în Franța-de-meazăzi, Spania, Portugalia, Italia, Grecia; în *Iulie:* în Englitera, Elveția, Germania, Austria, Romănia; în *August:* în Belgia, Olanda, Danemarca, Rusia; în *Septemvrie* și *Octomvrie:* în Scoția, Svedia, Norvegia, Rusia-de-miazănoapte; în *Noemvrie:* în Peru, Africa; în *Decemvrie:* în Birmania.

Szám 6098—1898 tkv. (497) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A hátszegi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság Astilián Samuel galaczi lakós Dr. Suciu Gábor ügyvéd által képviselt végrehajtatónak Postár Iliszia és neje Dárs Zsuzsana füzesdi lakós végrehajtást szenvedő elleni ügyében kozhirré teszi, hogy végrehajtatónak 80 frt tőke ennek 1897. évi augusztus hó 2. napjától járó 5% kamatai 27 frt 50 kr. eddigi megállapitott per és végrehajtási valamint a jelenlegi 10 frt 30 kr. és a még felmerülendő költségek iránti követelésének kielégitése véget Postár Iliszie végrehajtást szenvedönek a dévai kir. törvényszék puji kir. jbiróság területéhez tartazó Füzesd községi 86 számu tjkvben A † 1. 3 és 4 rendszámu ingatlanakbóli 1/2 rész jutalékát Postár Iliszie és neje Dárs Zsuzsánának a füzesdi 99 atjkvben A † 1 és 2 rendszámu ingatlanókból 2/3 rész jutalékát és Postár Iliszinek a füzesdi 281 sztkjvben A † 1 rendszámu ingatlanbóli 1/2 rész jutalékát rendszámonkénti részletekben az egyidejüleg kibocsátott árverési feltételekben részletezett összesen 346 frt tevö kikiáltási árba az **1899. évi május hó 30-ik napján d. e. 10 órakor** Füzesd községének elöljárója házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek esetleg a kikiáltási áron alol is eltog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül az ingatlanak kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezében letenni avagy annak elözetes birói letétbe helyezését tanusitó szabályszerü elismervényt átszolgálatatni, vevő köteles a vételár felerészét az árverés jogerőre emelkedése napjától számitandó 30 nap alatt a másik felerészét ugyanazon naptól számitandó 60 nap alatt az árverés napjától járó 5% kamataival szabályszerü letéti kérvény mellet a hátszegi kir. adóhivatal mint birói letéti pénztárnál befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámitatni.

Hátszegen, 1898. deczember hó 24-én.

A kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.

Savu,
kir. albiró.

Avis!

Spre convingere aduc la cunoștința On. public, că cu *prima Martie a. c.* am deschis cu arangiament bogat și prețuri schimbate

CAFENEA și BERERIE

în localitățile parterre dela edificiul casinei maghiare din loc unde și până aci a fost renumitul „Caffee Eisenburger“.

Orăștie, în Febr. 1899. (493) 2—

Cu deosebită stimă

Vasile N. Bidu.

Anunț.

Subsemnatul am onoarea a aduce la cunoștința onoratului public și on. domni comercianți de pescărie, că marele deposit de pescărie ce 'l-am avut timp de 32 ani în Brașov, 'l-am permutat cu începerea anului curent aici în orașul Orăștie (Szászváros) tot sub firma veche a lui *Vasilie N. Bidu* și posed în magazinele de aici tot felul de pescărie sărată. Iarna și proaspĕt, precum: **Crap mare, Crap mijlociu și mic (Șeran), Somn mare,** fără capete și fără oase **(Țagof), Morun, Plătică mare și mioă (Veverigă), Știuoă** și alte diferite soiuri de pescărie, precum **Iore roșii moi și tescuite, Icre negre moi și tescuite,** diferite **Stafiderii negre, Soltanine și Elene, Masline mari și mici.**

Vênzarea în en gros și en detail. La cererea onoratului public trimit și pachete postale dela 5 kilo în sus.

Aflându-mĕ întotdeauna în posiție de a concura atât în calitatea mărfurilor cât și cu **prețurile cele mai convenabile,** rog deci pe onoratul public și pe onorații comercianți de branșa aceasta, a mĕ onora ca și până acum cu onoratele comande a d-lor, promițênd că întotdeauna voiu efectul comanda **prompt și cât se poate mai urgent.**

Cu toată stima

(494) 2— **V. N. Bidu**
în Orăștie (Szászváros).

(453) **ION LAZAROIU** 5—
negustor în Orăștie (Szászváros)

Atrag binevoitoarea luare aminte asupra prăvăliei mele bogat provĕzută cu tot felul de MARFĂ DE MANUFACTURĂ pentru trebuințele de casă, și anume:

BUMBAC DE BĂTUT și AȚĂ DE URZIT, aduse din cele mai bune fabrice, ARNICIURI DE CUSUT ȘI DE URZIT, în toate fețele; PÂNZĂ, BREURI, ȘERPARE cusute cu flori și fir, etc. etc.

Totodată aduc la cunoștința celor-ce au trebuință, că pregătesc în timp scurt și cu preț moderat

HAINE DE CĂLUȘERI

pe cari le vênd, le dau în folosință, ori, la cerere, le fac anume.

„Minerva“ institut tipografic

Orăstie, (Szászváros) Strada Berăriei Nr. 8.

Efectuește tot soiul de lucrări aparținĕtoare artei tipografice.